

SIKÇA SORULAN SORULAR

1. Rehberlik ve Araştırma Merkezi (RAM) Nedir?

Cevap: Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı ve randevu sistemi ile hizmet veren resmi kuruluştur. Rehberlik ve Psikolojik Danışma Hizmetleri ve Özel Eğitim Hizmetleri olmak üzere iki bölüm vardır. Bu bölümlerce yapılması gereken iş ve işlemler planlanarak yürütülür.

2. RAM'ın Hizmet Verdiği Yaş Aralığı Kaçtır?

Cevap: RAM'lar ağırlıklı olarak okullarda öğrenim gören bireylere hizmet vermektedir. Ancak hizmet almak için gelen bireylerin yaş sınırlaması 0-99'dur.

3. Rehberlik ve Araştırma Merkezine Müracaatlar Kimler Tarafından Yapılabilir?

Cevap: Bireyin veli/vasisi tarafından, bireyin devam ettiği okul yönetimi tarafından ya da zihinsel yetersizliği bulunmayan 18 yaşından büyük bireyin kendisi tarafından;

Resmî kurumlarda bakım ve barınma hizmetinden yararlanan bireyler için ise kurumun resmî yazı ile görevlendireceği personel tarafından RAM'a yapılır.

3. Nasıl Randevu Alabilirim?

Cevap: Özel Eğitim Hizmetleri İçin:

İlk kez randevu alıyorsa;

-Bireyin veli/vasisinin RAM'dan randevu alması gerekmektedir.

Daha önce RAM'dan hizmet almışsa;

-RAM'dan randevu oluşturabileceği gibi resmi sitemizdeki (www.bergamaram.meb.k12.tr) RANDEVU AL butonuna tıklayarak ya da www.randevu.meb.gov.tr adresinden online olarak randevu oluşturulabilir.

Rehberlik Ve Psikolojik Danışma Hizmetleri İçin:

-Bireyin veli/vasisinin RAM'dan randevu alması gerekmektedir.

4. Randevuya Geldiğimde Hangi Evrakları Getirmeliyim?

Cevap:

*Bireyin geçerli bir Engelli Sağlık Raporu/ÇÖZGER raporunun aslının bulunması,

*Okula devam eden bireylerin Eğitsel Değerlendirme İstek Formlarının RAM'lara ulaştırılması,

*Özel Eğitim ve Rehabilitasyon Merkezlerine devam eden bireylerin Yıl Sonu Değerlendirme Evraklarının RAM'lara ulaştırılması,

*Bireyin ve Veli/Vasi'nin kimliklerinin bulunması,

*1 adet fotoğrafın bulunması,

*Anne ya da babanın ayrı olması durumunda velayet belgesinin, çocuğun bakımını üstlenen bir başka kişi olduğunda ise vasilik belgesi bulunması GEREKMEKTEDİR.

5. RAM'da Yapılacak Değerlendirme Çocuğumu Başkası Getirebilir Mi?

Cevap: Hayır. RAM'da yapılacak değerlendirmeler için bireyin velisi veya yasal vasisi getirebilir. İlgi yönetmelik gereği çocuğu incelemeye başkası getirdiğinde değerlendirme yapılamamaktadır.

6. E-Okul Sisteminde Öğrenci İle İlgili Sistem Uyarı Veriyorsa (Ram Rapor Sınıf Kademesi İle E-Okul Sınıfı Kademesi Farklıdır.) Ne Yapılmalıdır?

Cevap: Veli bilgilendirmesi yapılıp öğrencinin tekrar RAM' a yönlendirilip değerlendirilmesi sağlanır. Çünkü resmi tedbirler her kademe geçişinde yenilenmek durumundadır. Bu şekilde sistemde uyarı verilen öğrenciler bulunduğu kademede özel eğitim gerektiren birey (kaynaştırma) kapsamında değerlendirilemez.

7. Özel Eğitimde Erken Çocukluk Eğitimi Nedir?

Cevap: 36 aylık özel eğitim ihtiyacı olan çocuklar için erken çocukluk dönemi eğitim hizmetleri il veya ilçe özel eğitim hizmetleri kurul kararı ile özel eğitim okulları, okul öncesi eğitim kurumları, bünyesinde ana sınıfı bulunan eğitim kurumları ile çocuk ve ailenin ihtiyaçları doğrultusunda evlerde de yürütülür.

Bu hizmet, velinin yazılı talebi üzerine RAM'larca düzenlenen Özel Eğitim Değerlendirme Kurulu Raporu doğrultusunda il veya ilçe özel eğitim hizmetleri kurulunca planlanır.

Erken çocukluk dönemi eğitim hizmetleri, ailelerin çocuklarının eğitime katılım sağlayacakları şekilde kurumda veya evde yürütülür.

8. Özel Eğitim Gerektiren Bireylerin Okul Öncesi Eğitimi Zorunlu Mudur? Anasınıfı Ve Anaokullarına Kayıt Yaşı Kaçtır?

Cevap: Evet zorunludur. Anaokulu ve uygulama sınıflarına, kayıtların yapıldığı yılın eylül ayı sonu itibarıyla 36 ayını tamamlayan ve 66 ayını doldurmayan çocukların kaydı yapılır.

Anasınıflarına, kayıtların yapıldığı yılın eylül ayı sonu itibarıyla 48 ayını dolduran ve 66 ayını doldurmayan çocuklar kaydedilir. Ancak bir grup oluşturabilecek kadar çocuk bulunmayan okullarda 36- 47 ay arası çocuklar da anasınıfına kaydedilebilir.

9. Tam Zamanlı Kaynaştırma Eğitimi Uygulaması Nedir?

Cevap: Özel eğitim gerektiren bireylerin (zihinsel, bedensel, otizm, özel öğrenme güçlüğü, dikkat eksikliği ve hiperaktivite bozukluğu, süregelen, dil ve konuşma, işitme, özel yetenekli vb.), normal gelişim gösteren akranları ile birlikte eğitim ve öğretimlerini resmî ve özel okul öncesi, ilköğretim, orta öğretim kurumlarında sürdürmeleri esasına dayanan destek eğitim hizmetlerinin sağlandığı özel eğitim uygulamalarına denir. Öğrenciler kayıtlı oldukları okulda uygulanan eğitim programını takip ederler. Öğrencilerin takip ettikleri eğitim programı temel alınarak Bireyselleştirilmiş Eğitim Programı (BEP) hazırlanır.

10. Bireyselleştirilmiş Eğitim Planı Nedir?

Cevap: (BEP) Özel Eğitim gerektiren birey için geliştirilen ve ailesi tarafından onaylanan bireyselleştirilmiş eğitim programı; bireyin, ailenin, öğretmenin gereksinimleri doğrultusunda hazırlanan ve hedeflenen amaçlarda verilecek destek eğitim hizmetlerini içeren özel eğitim programıdır, biçiminde tanımlanmıştır.

- BEP bir yıl süre ile hazırlanır.
- BEP'in geliştirilmesi, uygulanması, izlenmesi ve değerlendirilmesi amacıyla bir kurul oluşturulur. Bu kurula BEP Geliştirme Birimi denir.
- BEP Geliştirme Biriminin belirlediği periyotlarla BEP dosyası değerlendirilir.
- Özel eğitim gerektiren öğrencisi olan tüm okullarda BEP yapılmak zorunludur.

11. Her Dersten BEP Hazırlamak Gerekir Mi?

Cevap: BEP öğrencinin öncelikli ihtiyacına göre hazırlanır. Hangi derslerden yapılacağı BEP birimince kararlaştırılır. Örneğin okuma-yazma ve toplama-çıkarma bilmeyen bir öğrenci için öncelikli ihtiyaç Türkçe-Matematik dersleridir.

12. Destek Eğitim Odası Nedir? Okullarda Destek Eğitim Odası Açmak Zorunlu Mudur?

Cevap: Okul öncesi, ilköğretim ve ortaöğretim kademesinde eğitim veren okullarda tam zamanlı kaynaştırma/bütünleştirme yoluyla eğitimlerini sürdüren öğrenciler için Destek Eğitim Odası açılır.

Özel eğitim gerektiren öğrencisi olan tüm okullarda açılması zorunludur.

13. Okullarda Destek Eğitim Odası Nasıl Açılır?

Cevap: Destek eğitim odası, il/ilçe özel eğitim hizmetleri kurulunun önerisi doğrultusunda il/ilçe millî eğitim müdürlükleri tarafından açılır. Bu kapsamda izlenmesi gereken işlem basamakları aşağıda yer almaktadır.

İl/ilçe özel eğitim hizmetleri kurulu tarafından kaynaştırma/bütünleştirme yoluyla eğitim uygulaması kapsamında okul/kuruma yerleştirilen özel eğitim ihtiyacı olan öğrenciler için her tür ve kademedeki okul/kurumlar bünyesinde il/ilçe milli eğitim müdürlüklerince destek eğitim odası açılır. Destek eğitim odasında eğitim alacak öğrenci sayısına göre okulda veya

kurumda birden fazla destek eğitim odası açılabilir. 1' den fazla açılacak destek eğitim odası için ayrı ayrı onay alınmasına gerek yoktur. Bir kere onay alınması yeterli olacaktır.

Özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilere yönelik okulun fiziki şartları, öğrenci sayıları, yetersizlik türleri ve yetenek alanları göz önünde bulundurularak ayrı destek eğitim odaları açılabilir.

Fiziki şartları nedeniyle destek eğitim odası açılmayan okullarda il/ilçe milli eğitim müdürlüklerinin onayı doğrultusunda fen laboratuvarları, resim atölyeleri, müzik odaları vb. uygun alanlar destek eğitim odası olarak kullanılabilir.

14. Destek Eğitim Odasında Kimler Eğitim Görebilir?

Cevap: Destek eğitim odasında, okul ve kurumlarda, kaynaştırma/bütünleştirme yoluyla eğitim uygulaması kapsamında yetersizliği olmayan akranlarıyla birlikte aynı sınıfta eğitimlerine devam eden özel eğitim ihtiyacı olan öğrenciler ile özel yetenekli öğrenciler eğitim görebilir.

Eğitim alacak öğrenciler, bu öğrencilere okutulacak dersler ile öğrencilerin alacağı haftalık ders saati BEP geliştirme biriminin kararı doğrultusunda belirlenir. Bu planlama haftalık toplam ders saatinin %40'ını aşmayacak şekilde yapılır.

Destek eğitim odasında öğrencilerin eğitim performansları dikkate alınarak bire bir eğitim yapılır. Ancak, BEP geliştirme biriminin kararı doğrultusunda gerektiğinde eğitim performansı aynı seviyede olan öğrencilerle bire bir eğitimin yanında en fazla 3 öğrencinin bir arada eğitim alacağı grup eğitimi de yapılabilir.

15. Alınan Eğitim Tedbiri Kararı (Kaynaştırma, Özel Eğitim Sınıfı/Okulu) Ne Kadar Geçerlidir?

Cevap: Öğrenciye ilişkin RAM'dan alınan karar tekrar başvuru yapılmadığı sürece eğitim kademesi süresince geçerlidir. Kademe değişikliğinde ise öğrencimizin tekrar RAM' a yönlendirilmesi gerekir.

16. RAM'dan Alınan Karara İtiraz Süresi Nedir?

Cevap: Veli tarafından Özel Eğitim Değerlendirme Kurulu Raporu'nun tebliğinden itibaren 30 iş günü içinde itiraz edilebilir. 30 iş günü izleme süresinden sonra bireyin bağlı bulunduğu okul karara itiraz edebilir.

17. Özel Eğitim Sınıfı Nedir?

Cevap: Okul ve kurumlarda, durumları ayrı bir sınıfta eğitim görmeyi gerektiren özel eğitim ihtiyacı olan öğrenciler için yetersizlik türü, eğitim performansları ve özellikleri göz önünde bulundurularak, özel araç-gereçler ile eğitim materyalleri sağlanarak oluşturulmuş sınıflardır.

18. Evde Eğitim Nedir?

Cevap: Sağlık problemleri nedeniyle örgün eğitim kurumlarından yararlanamayacak durumda olduğunu sağlık raporu ile belgelendiren özel eğitim ihtiyacı olan öğrenciler için evde sunulan hizmettir. Bireyin evde eğitim hizmetinden faydalanabilmesi için "En az 12 hafta süreyle

örgün eğitim kurumlarından faydalanamaz; faydalanması sağlığı açısından risk barındırır.” İbareli Durum Bildirir Sağlık Raporu ile RAM’a başvuru yapılması gerekmektedir.

19. Özel eğitim ihtiyacı olan bireylerin okulöncesi eğitim dönemi hangi yaş aralıklarını kapsamaktadır?

Cevap: Kayıtların yapıldığı eylül ayı sonu itibariyle 36 ayını tamamlayan ve 66 ayını doldurmayan çocukların kaydı özel eğitim anaokuluna ya da özel eğitim anasınıfına yapılır.

Özel eğitim ihtiyacı olan bireylerden kayıtların yapıldığı yılın eylül ayı sonu itibariyle 66, 67, 68 aylık olanların velisinin yazılı talebiyle; eylül ayı sonu itibariyle 68 ayını tamamlamış, 79 aydan gün almamış olan ve ilkokula başlamaya hazır olmadıklarını Durum Bildirir tek Hekim Sağlık Raporu ile belgeleyen öğrencilerin Özel Eğitim Değerlendirme Kurulu Raporu doğrultusunda okul öncesi eğitime 1 yıl daha devamları sağlanır.

20. Erken Çocukluk Dönemi Eğitimi Hizmeti hangi kurumlarda verilir?

Cevap: 0-36 aylık özel eğitim ihtiyacı olan çocuklar için erken çocukluk dönemi eğitim hizmetleri il veya ilçe özel eğitim hizmetleri kurul kararı ile özel eğitim okulları, okul öncesi eğitim kurumları, bünyesinde anasınıfı bulunan eğitim kurumları ile çocuk ve ailenin ihtiyaçları doğrultusunda evlerde de yürütülür.

21. Evde eğitim hizmetinden kimler yararlanır?

Cevap: Zorunlu öğrenim çağındaki özel eğitime ihtiyacı olan öğrencilerden sağlık problemi nedeniyle en az 12 hafta süreyle örgün eğitim kurumlarından yararlanamayacağı ya da yararlanması durumunda sağlığı açısından risk oluşturacağı en az birisi ilgili daldan olmak üzere üç uzman tabip tarafından düzenlenmiş Durum Bildirir Sağlık Kurulu Raporunda belirtilen öğrencilere velinin yazılı talebi ve Özel Eğitim Değerlendirme Kurulu Raporu ile il veya ilçe özel eğitim hizmetleri kurulunun planlanması doğrultusunda ders yılı içinde evde eğitim hizmeti verilebilir.

22. Hangi yetersizlik türüne sahip öğrenciler istekleri doğrultusunda yabancı dilden muaf tutulur?

Cevap: İşitme, hafif düzeyde zihinsel yetersizliği veya hafif düzeyde otizmi olan öğrenciler ilköğretim ve ortaöğretimde, istekleri doğrultusunda yabancı dil programlarındaki bazı bilgi ve becerilerin öğretiminden veya dersin tamamından muaf tutulurlar.

23. Orta veya ağır düzeyde zihinsel yetersizliği olan öğrenciler ile orta veya ağır düzeyde otizmi olan öğrenciler aynı özel eğitim sınıfında eğitim görmeleri mümkün mü?

Cevap: Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliğinin " Özel eğitim programı uygulayan özel eğitim sınıfları" başlıklı 28 inci maddesinin 1 inci fıkrasının (a) bendinde; "Aynı tür yetersizliği olan öğrencilere birleştirilmiş sınıf uygulaması ile eğitim yapılır." hükmü yer

almaktadır. Bu hüküm doğrultusunda Orta veya ağır düzeyde zihinsel yetersizliği olan öğrenciler ile orta veya ağır düzeyde otizmi olan öğrenciler aynı özel eğitim sınıfında eğitim görmeleri mümkün değildir.

24. Hafif düzeyde zihinsel yetersizliği olan bir ğrenci ile hafif düzeyde otizmi olan bir öğrencinin aynı özel eğitim sınıfında eğitim görmeleri mümkün m?

Cevap: Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliğinin "İlkretim programı uygulayan özel eğitim sınıfları" başlıklı 27 nci maddesinin 3 üncü fıkrasının (a) bendinde; "Aynı tür yetersizliği olan öğrencilere birleştirilmiş sınıf uygulaması ile eğitim yapılıır." hükmü yer almaktadır. Bu hüküm doğrultusunda hafif düzeyde zihinsel yetersizliği olan bir ğrenci ile hafif düzeyde otizm spektrum bozukluğu olan bir öğrencinin aynı özel eğitim sınıfında eğitim görmeleri mümkün değildir.

25. Okul Rehberlik Servisi Hangi Durumlarda RAM Rehberlik ve Psikolojik Danışma Hizmetleri Bölümüne ğrenci yönlendirebilir?

Cevap: Randevu verilirken öncelik rehber ğretmeni olmayan bireylerdir. Ancak rehber öğretmenin olmasına rağmen okulda görevli olan rehber öğretmenin kararıyla psikolojik danışma için bireyler yönlendirilebilir.

NOT: SSS bölümünde yer alan soru ve cevaplar özel eğitim hizmetlerine dair en sık sorulan soruları ve cevaplarını içermektedir. Daha detaylı bilgi için Bergama Rehberlik ve Araştırma Merkezi zel Eğitim Hizmetleri Bölümünden bilgi alabilirsiniz.

Kurum Tel: 0232 632 09 09

Özel Eğitim Bölümü Dahili: 5

